

**ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ЕКОНОМІКО-
МАТЕМАТИЧНОГО НАПРЯМУ
(на прикладі курсу «Аналіз, моделювання
та управління економічним ризиком»)**

В умовах формування нової парадигми освіти актуально звучать питання зміни форм взаємодії між учасниками навчального процесу. Наслідком НТП є збільшення обсягу доступної інформації та швидкість її руху, а отже, необхідно формувати сучасні методи та підходи щодо можливостей її аналізу та сприйняття.

Специфіка дисциплін економіко-математичного напрямку полягає у тому, що вони надають можливість гармонійного поєднання різних форм та методів взаємодії у навчальному процесі, як таких, що розвивають творче мислення, так і таких, що формують навички розв'язання економічних задач за допомогою пакетів прикладних програм та сучасних ПЕОМ.

Доцільно розглянути їх (методи) на прикладі навчальної дисципліни «Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком», що викладається на кафедрі економіко-математичних методів КНЕУ.

У структурі курсу можна виділити три логічні блоки щодо вивчення такого фундаментального поняття сучасної економічної теорії, як економічний ризик — власне, аналіз ризику, моделювання та управління ним.

З огляду на унікальність змісту кожного такого блоку рекомендується використовувати у навчальному процесі різні форми взаємодії, впроваджуючи разом з існуючими нові, прогресивні методики.

Зупинімось, зокрема, на проведенні практичних занять, до яких висувається ряд вимог. По-перше, у зв'язку з розв'язанням масштабних економічних задач є необхідність здійснення розрахунків з використанням ПЕОМ. По-друге, отримані результати мають набути інтерпретації з точки зору теми, що розглядається. По-третє, для повного опрацювання лекційного матеріалу студент повинен застосовувати знання, набуті протягом попередніх навчальних семестрів.

Отже, можна запропонувати певні форми взаємодії у навчальному процесі залежно від структурного блоку курсу з урахуванням специфіки дисциплін економіко-математичного напрямку.

Крім того, доцільно на кожному занятті використовувати такі методи активізації

навчального процесу, як комунікативна атака, побудова різного роду асоціативних рядів, взаємоперевірка, що потребують 5—7 хв.

Активні методи	Традиційні методи
Аналіз ризику	
Якісний аналіз	
1. Дискусія. 2. Ситуаційні вправи. 3. Кейси, що потребують: а) застосування теоретичних понять; б) визначення проблеми	1. Економічний диктант. 2. Мікровикладання
Кількісний аналіз	
1. Комплексні дидактичні ігри (теми визначаються залежно від спеціальності). 2. Розв'язання економічних задач в малих групах	1. Картка контролю. 2. Індивідуальні домашні завдання (контроль здійснюється під час проведення індивідуальних занять та консультацій)
Моделювання ризику	
1. Кейс, що потребує прийняття управлінського рішення. 2. Робота в малих групах із взаєморецензуванням. 3. Взаємовикладання	1. Індивідуальні домашні завдання (контроль здійснюється під час проведення індивідуальних занять та консультацій)
Управління ризиком	
1. Кейси, що потребують: а) розробки стратегії; б) прийняття управлінських рішень. 2. Дискусія (міжгрупової взаємодії). 3. Організаційно-мотиваційна гра	1. Письмовий тест. 2. Індивідуальні домашні завдання (контроль здійснюється під час проведення індивідуальних занять та консультацій)

Л. М. ДИБКОВА, ст. викладач кафедри інформатики КНЕУ

МОНІТОРИНГ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Моніторинг навчальної діяльності є важливим фактором успішного навчання як для середньої, так і для вищої освіти та має велике значення як засіб підвищення мотивації навчання і як метод аналізу якості освіти. У вищій школі у зв'язку з її орієнтацією на індивідуальність, самостійність, фундаменталізацію освіти моніторинг є чи не